

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تغییر و صلح پیشروان

زندگانی چهارده معصوم^{علیهم السلام} و از هر معصوم^{علیهم السلام} چهل حدیث

محمد علی کوشا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیره و سخن پیشوایان: زندگانی چهارده معصوم (علیهم السلام) (امام باقر علیه السلام) و از هر معصوم چهل حدیث

نویسنده:

محمد علی کوشا

ناشر چاپی:

حلم

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	سیره و سخن پیشوایان: زندگانی چهارده‌معصوم (علیهم السلام) (امام باقر علیه السلام) و از هر معصوم چهل حدیث
۸	مشخصات کتاب
۸	پرتوی از سیره و سیمای امام محمد باقر
۹	امام باقر و خلفای جور
۹	فضل و دانش امام باقر
۱۰	امام و مسابقه‌ی تیراندازی
۱۰	سخنان امام باقر
۱۰	نافرجام و خوش انجام
۱۱	بهترین فضیلت و برترین جهاد
۱۱	استقامت بزرگ
۱۱	پذیرش سخن پاک
۱۱	زیبایی حلم با علم
۱۱	کمال جامع انسانی
۱۱	سه خصلت نیکو
۱۱	اصرار در دعا
۱۱	فضیلت عالم بر عابد
۱۲	دو خصلت عالم
۱۲	سه پاداش
۱۲	پرهیز از کسالت
۱۲	بدترین حسرت در روز قیامت
۱۲	نتایج صله رحم
۱۲	نیکو گفتاری با دیگران

- هدیه‌ی الهی ۱۲
- راستگویی و ادای امانت ۱۲
- تعریف غیبت و بهتان ۱۳
- دشنام گو، میغوض خداست ۱۳
- نشانه‌های تواضع ۱۳
- پاکدامنی، بهترین عبادت ۱۳
- نشانه‌ی شیعه‌ی واقعی ۱۳
- ریشه‌ی گناه، نشناختن خداست ۱۳
- عقل، بهترین مخلوق الهی ۱۳
- بر اساس عقل ۱۴
- مزد معلم و متعلم ۱۴
- گناه فتوا دهنده‌ی بی‌دانش ۱۴
- عالمان دوزخی ۱۴
- سرنگونان جهنمی ۱۴
- غیر خدا را تکیه‌گاه نگیرید ۱۴
- نشانه‌های فقیه پارسا ۱۴
- شوخی بدون فحش ۱۵
- عذاب زودرس سه خصلت ۱۵
- مطلوب خدا ۱۵
- پافشاری در دعا ۱۵
- دعا کردن در سحر ۱۵
- دعا برای دیگران ۱۵
- چشمهایی که نمی‌گیرند ۱۵
- حریص همچون کرم ابریشم ۱۶

دورویی و دوزبانی ۱۶

پاورقی ۱۶

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ۱۷

سیره و سخن پیشوایان: زندگانی چهارده معصوم (علیهم السلام) (امام باقر علیه السلام) و از هر معصوم چهل حدیث

مشخصات کتاب

سرشناسه: کوشا، محمد علی، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدید آور: سیره و سخن پیشوایان: زندگانی چهارده معصوم (علیهم السلام) و از هر معصوم چهل حدیث / تالیف و ترجمه محمد علی کوشا.

مشخصات نشر: قم: علم، ۱۳۸۴.

مشخصات ظاهری: ۳۶۰ ص.

شابک: ۳۰۰۰۰ ریال؛ ۳۰۰۰۰ ریال؛ چاپ دوم: ۸-۱۹-۸۴۹۰-۹۶۴

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: **Mohammad Ali Koosha. Attitude and Motto Leaders**.

یادداشت: کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.

یادداشت: چاپ دوم: ۱۳۸۶ (فپیا).

یادداشت: کتابنامه: ص. ۳۵۸ - ۳۵۵؛ همچنین به صورت زیرنویس

عنوان دیگر: زندگانی چهارده معصوم (علیه السلام) و از هر معصوم چهل حدیث.

موضوع: چهارده معصوم -- سرگذشتنامه

موضوع: اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع: احادیث شیعه -- قرن ۱۴

رده بندی کنگره: BP۳۶/ک ۹ س ۱۳۸۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵

شماره کتابشناسی ملی: م ۸۴-۲۶۷۸۳

پرتوی از سیره و سیمای امام محمد باقر

حضرت امام محمد باقر علیه السلام اول ماه رجب، یا سوم صفر سال ۵۷ هجری قمری در مدینه متولد گردید. پدر بزرگوارش، حضرت علی بن الحسین، زین العابدین علیه السلام، و مادر مکرماهش، فاطمه معروف به «ام عبدالله» دختر امام حسن مجتبی می باشد. از این رو، آن حضرت از ناحیه پدر و مادر بنی هاشمی است. شهادت امام باقر علیه السلام در روز دوشنبه ۷ ذیحجه سال ۱۱۴ هجری قمری در ۵۷ سالگی، به دستور هشام بن عبدالملک خلیفه اموی، به وسیله خورانندن سم، اتفاق افتاد و مزار شریفش در مدینه در قبرستان بقیع است. آن حضرت یکی از اطفال اسیر فاجعه کربلا است که در آن وقت سه سال و شش ماه و ده روز از سن مبارکش گذشته بود. حضرت باقر علیه السلام به علم و دانش و فضیلت و تقوا معروف بود و پیوسته مرجع حل مشکلات علمی مسلمانان به شمار می رفت. وجود امام محمد باقر علیه السلام مقدمه ای بود برای اقدام به وظایف دگرگونسازی امت. زیرا مردم، او را نشانه های فرزند کسانی می شناختند که جان خود را فدا کردند تا موج انحرافی که نزدیک بود نشانه های اسلام را از میان ببرد، متوقف گردد. آنان از این رو قربانی شدند تا مسلمانان بدانند که حکامی که به نام اسلام حکومت می کنند، از تطبیق اسلام با واقعیت [صفحه ۱۷۶] آن به اندازه ای دورند که مفاهیم کتاب خدا و سنت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در یک طرف قرار دارد و آن حاکمان منحرف در طرف دیگر. امام باقر علیه السلام بر آن شد تا انحراف حاکمان و دوری آنان از حقایق اسلام را

به مردم بفهماند و برای مسلمانان آشکار سازد که چنان اموری تحقق یافته است. هشام بن عبدالملک خلیفه‌ی نابکار اموی وقتی به امام علیه‌السلام اشارت می‌کند و می‌پرسد که این شخص کیست؟ به او می‌گویند: او کسی است که مردم کوفه شیفته و مفتون اویند. این شخص، امام عراق است. در موسم حج، از عراق و خراسان و دیگر شهرها، هزاران مسلمان از او فتوا می‌خواستند و از هر باب از معارف اسلام از او می‌پرسیدند. این امر اندازه‌ی نفوذ وسیع او را در قلوب توده‌های مردم نشان می‌داد. از سوی فقیهان بزرگ که وابسته به حوزه‌های فکری و علمی بودند، مسائل دشوار در محضر او مطرح می‌شد و گفتگوهای بسیار با امام به عمل می‌آمد، از او پاسخ می‌خواستند تا امام را در تنگنا قرار دهند و در مقابل مردم او را به خاموشی وادارند، ولی آن حضرت با پاسخهای قانع کننده، مستدل و محکم خود آنان را به اعجاب وامی‌داشت. حوزه‌ی علمی او برای صدها دانشمند و محدث که تربیت کرده بود پایگاهی مهم به شمار می‌آمد. جابر جعفی گوید: «ابوجعفر هفتاد هزار حدیث برای من روایت کرد.» و محمد بن مسلم گوید: «هر مسئله که در نظرم دشوار می‌نمود از ابوجعفر علیه‌السلام می‌پرسیدم تا جایی که سی هزار حدیث از او سؤال کردم.» امام باقر علیه‌السلام شیعیان خود را چنین وصف می‌کند: همانا شیعه‌ی ما، شیعه‌ی علی، با دست و دل گشاده و از سر گشاده دستی و بی‌ریایی از ما طرفداری می‌کنند و برای زنده نگاهداشتن دین، متحد و پشتیبان ما هستند. اگر خشمگین گردند، ستم نمی‌کنند و اگر خرسند باشند از اندازه نمی‌گذرند. برای آن کس که همسایه‌ی آنان باشد برکت دارند و با هر کس که با آنان مخالف باشد طریق مسالمت پیش می‌گیرند. [صفحه ۱۷۷] و شیعه‌ی ما اطاعت خدا می‌کند. [۱].

امام باقر و خلفای جور

امام باقر علیه‌السلام با پنج خلیفه از خلفای بنی امیه معاصر بود که عبارتند از: ۱- ولید بن عبدالملک ۲- سلیمان بن عبدالملک ۳- عمر بن عبدالعزیز ۴- یزید بن عبدالملک ۵- هشام بن عبدالملک. و همه‌ی آنان جز عمر بن عبدالعزیز در ستمگری و استبداد و خودکامگی دست کمی از نیاکان خود نداشتند و پیوسته برای امام باقر علیه‌السلام مشکلاتی فراهم می‌نمودند. ولی در عین حال، او از طریق تعلیم و تربیت، جنبشی علمی به وجود آورد و مقدمات تأسیس یک مرکز علمی اسلامی را در دوران امامت خود پی‌ریزی کرد که در زمان فرزند بزرگوارش امام جعفر صادق علیه‌السلام به نتیجه‌ی کامل رسید. روش کار پیشوایان ما بویژه امام سجاد و امام باقر علیه‌السلام که در اوضاع فشار و خفقان به سر می‌بردند به شیوه‌ی مخفی و زیرزمینی بود، شیوه‌ای که موجب می‌شد کسی از کارهای آنان مطلع نشود. همین کارهای پنهانی، گاهی که آشکار می‌شد، خلفا را سخت عصبانی می‌نمود در نتیجه، وسایل تبعید و زندانی آنها فراهم می‌شد. سرانجام، امام باقر علیه‌السلام که پیوسته مورد خشم و غضب خلیفه وقت، هشام بن عبدالملک بود، به وسیله‌ی ایادی او مسموم شد در سال ۱۱۴ هجری به شهادت رسید. جنازه آن بزرگوار، کنار قبر پدر بزرگوارش، در قبرستان بقیع، به خاک سپرده شد. [۲].

فضل و دانش امام باقر

امام محمد باقر علیه‌السلام در دوران امامت خود، به نشر و پخش معارف دین بویژه فقه و احکام اسلامی پرداخت و ضمن حل مشکلات علمی به تعلیم و تربیت شاگردانی فاضل و آگاه مانند: محمد بن مسلم، زراره بن اعین، ابوبصیر، هشام بن سالم و جابر بن یزید و حمران بن اعین [صفحه ۱۷۸] و برید بن معاویه‌ی عجللی، همت گماشت. آن حضرت در فضل و فضیلت، زهد و تقوا، اخلاق و معاشرت، سرآمد بزرگان بنی هاشم در عصر خود بود. آوازه‌ی علوم و دانش او چنان به اطراف و اکناف پیچیده بود که ملقب به باقرالعلوم؛ یعنی شکافنده‌ی دانشها گردید. یکی از علمای بزرگ سنی به نام ابن حجر هیتمی درباره‌ی او می‌نویسد: «محمد باقر به اندازه‌ی گنجهای پنهان معارف و دانشها را آشکار ساخته، حقایق احکام و حکمتها و لطایف دانشها را بیان نموده که جز بر

عناصر بی بصیرت یا بدسیرت پوشیده نیست و از همین جاست که وی را شکافنده‌ی دانش و جامع علوم و برافرازنده‌ی پرچم دانش خوانده‌اند.» عبدالله بن عطا یکی از شخصیت‌های علمی زمان امام، می‌گوید: «من هرگز دانشمندان اسلام را در هیچ محفل و مجمعی به اندازه‌ی محفل محمد بن علی علیه‌السلام از نظر علمی حقیر و کوچک ندیدم.» امام باقر علیه‌السلام در سخنان خود، اغلب به آیات قرآن کریم استناد می‌نموده و از کلام خدا شاهد می‌آورده و فرموده است: «هر مطلبی را گفتم، از من پرسید که در کجای قرآن است تا آیه‌ی مربوط به آن موضوع را معرفی کنم» [۳].

امام و مسابقه‌ی تیراندازی

هشام بن عبدالملک تصمیم گرفت امام باقر را به مسابقه‌ی تیراندازی فراخواند تا به واسطه‌ی شکست او در مسابقه، امام را در نظر مردم حقیر و کوچک جلوه دهد! به همین جهت پیش از ورود امام علیه‌السلام به قصر خلافت، عده‌ای از درباریان را واداشت نشانه‌ای نصب کرده مشغول تیراندازی گردند. امام باقر وارد مجلس شد و اندکی نشست. ناگهان هشام رو به امام کرد و گفت: آیا مایلید در مسابقه‌ی تیراندازی شرکت نمایید؟ حضرت فرمود: من دیگر پیر شده‌ام و وقت تیراندازی‌ام گذشته است، مرا معذوردار. هشام که خیال [صفحه ۱۷۹] می‌کرد فرصت خوبی به دست آورده و امام باقر را با شکست مواجه ساخته است، اصرار و پافشاری کرد و وی را سوگند داد و همزمان به یکی از بزرگان بنی امیه اشاره کرد که تیر و کمان خود را به آن حضرت بدهد. امام علیه‌السلام دست برد و کمان را گرفت و تیری در چله کمان نهاد و نشانه‌گیری کرد و تیر را درست به قلب هدف زد! آنگاه تیر دوم را به کمان گذاشت و رها کرد و این بار تیر در چوبه‌ی تیر قبلی نشست و آن را شکافت! تیر سوم نیز به تیر دوم اصابت کرد و به همین ترتیب نه تیر پرتاب نمود که هر کدام به چوبه‌ی تیر قبلی خورد! این عمل شگفت‌انگیز، حاضران را به شدت تحت تأثیر قرار داد، اعجاب و تحسین همه را برانگیخت. هشام که حسابهایش غلط از آب درآمده و نقشه‌اش نقش بر آب شده بود، سخت تحت تأثیر قرار گرفت و بی‌اختیار گفت: آفرین بر تو ای اباجعفر! تو سرآمد تیراندازان عرب و عجم هستی، چگونه می‌گفتی پیر شده‌ام؟! آنگاه سر به زیر افکند و لحظه‌ای به فکر فرورفت. سپس امام باقر و فرزند برومندش امام صادق علیه‌السلام را در جایگاه مخصوص کنار خود جای داد و فوق‌العاده تجلیل و احترام کرد و رو به امام کرد و گفت: قریش از پرتو وجود تو شایسته‌ی سروری بر عرب و عجم است. این تیراندازی را چه کسی به تو یاد داده است و در چه مدتی آن را فرا گرفته‌ای؟ حضرت فرمود: می‌دانی که اهل مدینه به این کار عادت دارند، من نیز در ایام جوانی مدتی به این کار سرگرم بودم ولی بعد آن را رها کردم، امروز چون تو اصرار کردی ناگزیر پذیرفتم. هشام گفت: آیا جعفر نیز مانند تو در تیراندازی مهارت دارد؟ امام فرمود: ما خاندان، اکمال دین و اتمام نعمت را که در آیه‌ی «ألیوم أكملت لکم دینکم» آمده از یکدیگر به ارث می‌بریم و هرگز زمین از چنین افرادی خالی نمی‌ماند. [۴]. اینک در میان سخنان اخلاقی و تربیتی آن امام معصوم، چهل حدیث برگزیده را که هر کدام رهنمودی پربها در جهت تعالی اخلاق و نزدیک شدن به خداست به جویندگان مکتب آن امام همام تقدیم می‌دارم. [صفحه ۱۸۰]

سخنان امام باقر

نافرجام و خوش انجام

فلرب حریص علی أمر من أمور الدنيا قد ناله، فلما ناله کان علیه و بالا و شقی به ولرب کاره لأمر من أمور الآخرة قد ناله فسعدبه. [۵]
 . چه بسا حریصی بر امری از امور دنیا دست یافته و چون بدان رسیده باعث نافرجامی و بدبختی او گردیده است، و چه بسا کسی که برای امری از امور آخرت کراهت داشته و بدان رسیده، ولی به وسیله‌ی آن سعادت‌مند گردیده است.

بهترین فضیلت و برترین جهاد

لا فضیلة کالجهاد، ولا جهاد کمجاهدة الهوی [۶]. هیچ فضیلتی چون جهاد نیست، و هیچ جهادی چون مبارزه با هوای نفس نیست.

استقامت بزرگ

أوصیک بخمس: ان ظلمت فلا تظلم و ان خانوک فلا تخن، و ان کذبت فلا تغضب، و ان مدحت فلا تفرح و ان ذممت فلا تجزع. [۷]. [صفحه ۱۸۱] تو را به پنج چیز سفارش می‌کنم: ۱- اگر مورد ستم واقع شدی ستم مکن، ۲- اگر به تو خیانت کردند، خیانت مکن، ۳- اگر تکذیب کردند، خشمگین مشو، ۴- اگر مدحت کنند، شاد مشو، ۵- و اگر نکوهشت کنند بی‌تابی مکن.

پذیرش سخن پاک

خذوا الکلمة الطیبة ممن قالها و ان لم یعمل بها. [۸]. سخن طیب و پاکیزه را از هر که گفت بگیری، اگر چه او خود، بدان عمل نکند.

زیبایی حلم با علم

ما شیب شیء بشیء أحسن من حلم بعلم. [۹]. هیچ چیزی با چیزی نیامیزد که بهتر از حلم با علم باشد.

کمال جامع انسانی

الکمال کل الکمال: ألتفقه فی الدین و الصبر علی النائبة و تقدیر المعیشة. [۱۰]. همه‌ی کمال در سه چیز است: ۱- فهم عمیق در دین، ۲- صبر بر مصیبت و ناگواری، ۳- و اندازه‌گیری خرج زندگانی. [صفحه ۱۸۲]

سه خصلت نیکو

ثلاثة من مکارم الدنیا و الآخرة: أن تعفو عن ظلمک، و تصل من قطعک، و تحلم اذا جهل علیک. [۱۱]. سه چیز از مکارم دنیا و آخرت است: ۱- گذشت کنی از کسی که به تو ستم کرده است، ۲- ببیوندی به کسی که از تو بریده است، ۳- و بردباری ورزی در وقتی که با تو به نادانی برخورد شود.

اصرار در دعا

ان الله کره الحاح الناس بعضهم علی بعض فی المسألة و أحب ذلک لنفسه، ان الله جل ذکره یحب أن یسأل و یطلب ما عنده. [۱۲]. بی‌گمان خداوند پافشاری مردم در خواهش از یکدیگر را دوست نمی‌دارد، ولی پافشاری در خواهش از خودش را دوست دارد؛ خدا که یادش شکوهمند است دوست دارد که از او چیزی خواسته شود و از آنچه نزد اوست درخواست گردد.

فضیلت عالم بر عابد

عالم ینتفع بعلمه أفضل من سبعین ألف عابد. [۱۳]. دانشمندی که از علمش استفاده شود، از هفتاد هزار عابد بهتر است. [صفحه

دو خصلت عالم

لا یكون العبد عالما حتی لا یكون حاسدا لمن فوقه ولا محقرا لمن دونه. [۱۴]. هیچ بنده‌ای عالم نباشد تا اینکه به بالا دست خود حسد نبرد و زیر دست خود را خوار نشمارد.

سه پاداش

من صدق لسانه زکا عمله، و من حسنت نیته زید فی رزقه، و من حسن بره بأهله زید فی عمره. [۱۵]. هر که زبانش راست است کردارش پاک است، و هر که نیتش خیر است روزی‌اش فزون‌تر است، و هر که با خانواده‌ی خود خوش رفتار است عمرش بسیار است.

پرهیز از کسالت

ایاک و الکسل و الضجر فانهما مفتاح کل شر، من کسل لم یؤد حقا و من ضجر لم یصبر علی حق. [۱۶]. از تنبلی و تنگدلی پرهیز که این دو کلید هر بدی باشند، هر که تنبلی کند حقی را نپردازد، و هر که تنگدل شود بر [تحمل] حق شکیبیا نباشد.

بدترین حسرت در روز قیامت

ان أشد الناس حسرةً یوم القیمة عبد وصف عدلا ثم خالفه الی غیره. [۱۷]. [صفحه ۱۸۴] پرحسرت‌ترین مردم در روز قیامت، بنده‌ای است که عدلی را وصف کند و خودش خلاف آن را عمل کند.

نتایج صله رحم

صلة الأرحام تزکی الأعمال و تنمی الأموال و تدفع البلوی و تیسر الحساب و تنسیء فی الأجل. [۱۸]. صله‌ی ارحام، اعمال را پاکیزه گرداند و اموال را بیفزاید و بلا را بگرداند و حساب را آسان کند و اجل را به تأخیر اندازد.

نیکو گفتاری با دیگران

قولوا للناس أحسن ما تحبون أن یقال لکم. [۱۹]. بهترین چیزی که دوست دارید به شما بگویند، به مردم بگویید.

هدیه‌ی الهی

ان الله یتعهد عبده المؤمن بالبلاء کما یتعهد الغائب أهله بالهدیة و یحمیه عن الدنیا کما یحمی الطیب المریض. [۲۰]. بی‌گمان خداوند بنده‌ی مؤمن خود را با بلا و سختی مورد لطف قرار می‌دهد، همان‌گونه که مسافر با فرستادن هدیه خانوادہ‌اش را مورد لطف قرار می‌دهد، و او را از [دل‌بستگی به] دنیا پرهیز می‌دهد، همان‌گونه که پزشک بیمار را [از خوراک نامناسب] پرهیز می‌دهد. [صفحه ۱۸۵]

راستگویی و ادای امانت

علیکم بالورع و الاجتهاد و صدق الحدیث و أداء الأمانة الی من ائتمنکم علیها برا کان أو فاجرا، فلو أن قاتل علی بن أبی طالب

علیه السلام ائتمنی علی أمانة لأدیتها الیه. [۲۱]. بر شما باد پارسایی و کوشش و راستگویی و پرداخت امانت به کسی که شما را امین بر آن دانسته، نیک باشد یابد. و اگر قاتل علی بن ابی طالب علیه السلام به من امانتی سپرد، هر آینه آن را به او بر خواهم گرداند.

تعریف غیبت و بهتان

من الغیبة أن تقول فی أخیك ما ستره الله علیه، و أن البهتان أن تقول فی أخیك ما لیس فیهِ. [۲۲]. غیبت آن است که درباره‌ی برادرت چیزی را بگویی که خداوند بر او پوشیده و مستور داشته است. و بهتان آن است که عیبی را که در برادرت نیست به او ببندی.

دشنام گو، مبعوض خداست

ان الله یبغض الفاحش المتفحش. [۲۳]. خداوند، دشنام گوی بی آبرو را دشمن دارد.

نشانه‌های تواضع

التواضع الرضا بالمجلس دون شرفه، و أن تسلّم علی من لقیته و أن [صفحه ۱۸۶] تترك المراء و ان كنت محقا. [۲۴]. تواضع و فروتنی آن است که [آدمی] به نشستن در آنجا که فروتر از شأن اوست راضی باشد، و اینکه به هر کس رسیدی سلام کنی، و جدال را وانهی گرچه بر حق باشی.

پاکدامنی، بهترین عبادت

أفضل العبادة عفة البطن و الفرج. [۲۵]. بالاترین عبادت، پاکی شکم و دامن است.

نشانه‌ی شیعی‌ی واقعی

ما شیعتنا الا من اتقی الله و أطاعه. [۲۶]. شیعی‌ی ما نیست، مگر آنکه تقوای الهی داشته باشد و خدا را فرمان برد.

ریشه‌ی گناه، نشناختن خداست

ما عرف الله من عصاه. [۲۷]. خدا را نشناخته آنکه نافرمانی اش کند.

عقل، بهترین مخلوق الهی

لما خلق الله العقل استنطقه ثم قال له: أقبّل فأقبّل. ثم قال له أدبر فأدبر ثم قال: و عزتی و جلالی ما خلقت خلقا هو أحب الی منك و لا أكملتک الا فیمن أحب، أما انی ایاک آمر و ایاک أنهی و ایاک أعاقب و ایاک أئیب. [۲۸]. [صفحه ۱۸۷] چون خداوند، عقل را آفرید از او بازپرسی کرد، به او گفت: پیش آی! پیش آمد. گفت: بازگرد. بازگشت. فرمود: به عزت و جلالم سوگند، مخلوقی را که از تو به پیشم محبوب تر باشد نیافریدم. و تو را تنها به کسانی که دوستشان دارم به طور کامل دادم. همانا امر و نهی و کیفر و پاداشم متوجه توست.

بر اساس عقل

انما یداق الله العباد فی الحساب یوم القیمه علی قدر ما آتاهم من العقول فی الدنیا. [۲۹]. خداوند در روز قیامت در حساب بندگانش، به اندازه‌ی عقلی که در دنیا به آنها داده است، دقت و باریک بینی می‌کند.

مزد معلم و متعلم

ان الذی یعلم العلم منکم له أجر مثل أجر المتعلم و له الفضل علیه، فتعلموا العلم من حمله العلم و علموه اخوانکم کما علمکموه العلماء. [۳۰]. آنکه از شما به دیگری علم آموزد مزد او به مقدار مزد دانشجویست و از او هم بیشتر. از دانشمندان دانش فرا گیرید و آن را به برادران دینی خود بیاموزید، چنان که دانشمندان به شما آموختند.

گناه فتوا دهنده‌ی بی‌دانش

من أفتی الناس بغير علم و لا هدی لعنته ملائکه الرحمة و ملائکه العذاب و لحقه وزر من عمل بفتیاه. [۳۱]. [صفحه ۱۸۸] هر که بدون علم و هدایت به مردم فتوا دهد، فرشتگان رحمت و فرشتگان عذاب او را لعنت کنند و گناه آنکه به فتوایش عمل کند دامنگیرش شود.

عالمان دوزخی

من طلب العلم لیباهی به العلماء أو یماری به السفهاء أو یصرف به وجوه الناس الیه فلیتبوأ مقعده من النار ان الرئاسة لا تصلح الا لأهلها. [۳۲]. هر که علم و دانش را جوید برای آنکه بر علما ببالد یا با سفها بستیزد یا مردم را متوجه خود کند، باید آتش دوزخ را جای نشستن خود گیرد؛ همانا ریاست جز برای اهلس شایسته نیست.

سرنگونان جهنمی

فی قول الله عزوجل «فکبکبوا فیها هم و الغاون» قال: هم قوم و صفوا عدلا بألسنتهم ثم خالفوه الی غیره. [۳۳]. درباره‌ی آیه شریفه‌ی «فکبکبوا فیها هم و الغاون» [۳۴]؛ یعنی: «اینها و گمراهان در دوزخ سرنگون گردند»، فرمود: ایشان گروهی باشند که عدالت را به زبان بستایند، اما در عمل با آن مخالفت ورزند!

غیر خدا را تکیه‌گاه نگیرید

لا تتخذوا من دون الله ولیجه فلا تكونوا مؤمنین فان کل سبب و نسب و قرابه و ولیجه و بدعه و شبهه منقطع الا ما أثبتته القرآن. [۳۵]. [صفحه ۱۸۹] غیر خدا را برای خود تکیه‌گاه و محرم راز مگیرید که در آن صورت مؤمن نیستید، زیرا هر وسیله و پیوند و خویشی و محرم راز و هرگونه بدعت و شبهتی، نزد خدا، بریده و بی‌اثر است جز آنچه را که قرآن، اثبات کرده است [و آن هم ایمان و عمل صالح است].

نشانه‌های فقیه پارسا

ان الفقیه حق الفقیه أزهاده فی الدنیا، أراغب فی الاخره ألماتمسک بسنة النبی صلی الله علیه و آله و سلم. [۳۶]. همانا فقیه حقیقی،

زاهد در دنیا، مایل به آخرت و چنگ زنده‌ی به سنت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است.

شوخی بدون فحش

ان الله عزوجل يحب الملاعب فی الجماعه بلا رفث. [۳۷]. همانا خداوند عزوجل آن کسی را که در میان جماعت به شوخی بدون فحش پردازد، دوست می‌دارد.

عذاب زودرس سه خصلت

ثلاث خصال لا يموت صاحبهن أبدا حتی یری و بالهن: ألْبَغِي، و قطعهُ الرِّحْم و اليمين الكاذبةً يبارز الله بها. [۳۸]. سه خصلت است که صاحبشان نمیرد تا نتیجه‌ی بدشان را ببیند: ۱- ستمکاری، ۲- از خویشان بریدن، ۳- و سوگند دروغ که نبرد با خداست. [صفحه ۱۹۰]

مطلوب خدا

ما من شيء أفضل عند الله عزوجل من أن يسأل و يطلب مما عنده. [۳۹]. چیزی نزد خداوند عزوجل بهتر از این نیست که از او درخواست شود و از آنچه نزد اوست خواسته شود.

پافشاری در دعا

والله لا يلح عبد مؤمن على الله عزوجل في حاجته الا قضاها له. [۴۰]. به خدا سوگند هیچ بنده‌ای در دعا اصرار و پافشاری به درگاه خدای عزوجل نکند، جز اینکه حاجتش را برآورد.

دعا کردن در سحر

ان الله عزوجل يحب من عباده المؤمنين كل عبد دعاء فعليكم بالدعاء في السحر الى طلوع الشمس فانها ساعة تفتح فيها ابواب السماء، و تقسم فيها الأرزاق، و تقضى فيها الحوائج العظام. [۴۱]. همانا خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسیار دعا کند، پس بر شما باد دعا در هنگام سحر تا طلوع آفتاب، زیرا آن ساعتی است که درهای آسمان در آن هنگام بازگردد و روزیها در آن تقسیم گردد و حاجتهای بزرگ برآورده شود.

دعا برای دیگران

أوشك دعوة و أسرع اجابته دعاء المرء لأخيه بظهر الغيب. [۴۲]. [صفحه ۱۹۱] دعایی که بیشتر امید اجابت آن می‌رود و زودتر به اجابت می‌رسد، دعا برای برادر دینی است در پشت سر او.

چشمهایی که نمی‌گیرند

كل عين باكية يوم القيامة غير ثلاث: عين سهرت في سبيل الله و عين فاضت من خشية الله، و عين غضت عن محارم الله. [۴۳]. هر چشمی روز قیامت گریان است، جز سه چشم: ۱- چشمی که در راه خدا شب را بیدار باشد، ۲- چشمی که از ترس خدا گریان

شود، ۳- و چشمی که از محرمات الهی بسته شود.

حریص همچون کرم ابریشم

مثل الحریص علی الدنیا مثل دوده القز، کلمات ازدادت من القز علی نفسها لفا کان أبعد لها من الخروج حتی تموت غما. [۴۴].
شخص حریص به دنیا، مانند کرم ابریشم است که هر چند بیشتر ابریشم بر خود می‌پیچد راه بیرون شدنش دورتر و بسته‌تر می‌گردد، تا اینکه از غم و اندوه بمیرد.

دورویی و دوزبانی

بئس العبد یكون ذا وجهین و ذا لسانین، یطری أخواه شاهدا و یأكله غائبا، ان أعطی حسده و ان ابتلی خذله. [۴۵]. [صفحه ۱۹۲]
بد بنده‌ای است آن بنده‌ای که دور و دو زبان باشد، در حضور برادرش او را ستایش کند، و در پشت سر، او را بخورد! اگر دارا شود بر او حسد برد و اگر گرفتار شود، دست از یاری او بردارد.

پاورقی

[۱] پیشوایان ما، ص ۱۷۰.

[۲] زندگانی امامان، ص ۵۷.

[۳] سیره‌ی پیشوایان، ص ۳۰۸ - ۳۰۷.

[۴] پیشین، ص ۳۴۰.

[۵] تحف العقول، ص ۲۸۷.

[۶] همان، ص ۲۸۶.

[۷] همان، ص ۲۸۴.

[۸] تحف العقول، ص ۲۹۱.

[۹] همان، ص ۲۹۲.

[۱۰] همان، ص ۲۹۲.

[۱۱] پیشین، ص ۲۹۳.

[۱۲] همان، ص ۲۹۳.

[۱۳] همان، ص ۲۹۴.

[۱۴] تحف العقول، ص ۲۹۴.

[۱۵] همان، ص ۲۹۵.

[۱۶] همان، ص ۲۹۵.

[۱۷] پیشین، ص ۲۹۸.

[۱۸] همان، ص ۲۹۹.

[۱۹] همان، ص ۳۰۰.

[۲۰] همان، ص ۳۰۰.

- [۲۱] تحف العقول، ص ۲۹۹.
- [۲۲] همان، ص ۲۹۸.
- [۲۳] همان، ص ۲۹۶.
- [۲۴] تحف العقول، ص ۲۹۶.
- [۲۵] همان، ص ۲۹۶.
- [۲۶] همان، ص ۲۹۵.
- [۲۷] همان، ص ۲۹۴.
- [۲۸] اصول کافی، جلد ۱، ص ۱۰.
- [۲۹] همان، ج ۱ ص ۱۲.
- [۳۰] همان، ج ۱ ص ۴۳.
- [۳۱] اصول کافی، ج ۱ ص ۵۲.
- [۳۲] همان، ج ۱ ص ۵۹.
- [۳۳] همان، ج ۱ ص ۶۰.
- [۳۴] سوره‌ی شعراء، آیه ۹۴.
- [۳۵] اصول کافی، ج ۱ ص ۷۶. مقایسه شود با آیه‌ی شریفه ۱۶، سوره‌ی توبه.
- [۳۶] همان، ج ۱ ص ۸۹.
- [۳۷] همان، ج ۴ ص ۴۸۶.
- [۳۸] تحف العقول، ص ۲۹۴.
- [۳۹] اصول کافی، ج ۴، ص ۲۱۰.
- [۴۰] همان، ج ۴ ص ۲۲۴.
- [۴۱] همان، ج ۴، ص ۲۲۸.
- [۴۲] اصول کافی، ج ۴ ص ۲۶۹.
- [۴۳] همان، ج ۳ ص ۱۲۷.
- [۴۴] همان، ج ۴ ص ۴.
- [۴۵] اصول کافی، ج ۴، ص ۴۳. این حدیث از امام حسن عسکری علیه‌السلام هم نقل شده است.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه‌السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۰۳۱۱) فکس ۰۲۲-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

